

Hørings svar: Forslag til endringer i regelverket for organisering av klagenemndene som behandler helsesaker

Psykologiforbundet viser til høring om forslag til endringer i regelverket for organisering av klagenemndene som behandler helsesaker, og endringer i pasientskadeloven og folketrygdloven vedrørende innhenting av taushetsbelagte opplysninger og taushetsplikt mv.

Vi ønsker kun å kommentere punkt 3.3 om adgangen til gjenoppnevning av nemndsmedlemmer flere ganger også for Helsepersonellnemnda. I dag kan medlemmer av Helsepersonellnemnda gjenoppnevnes én gang slik at de sammenhengende kan være knyttet til nemnda i seks år. Departementet foreslår å oppheve begrensningen i adgangen til gjenoppnevning slik at et medlem kan bli sittende i nemnda i mer enn seks år sammenhengende. På den ene siden er det ønskelig med kontinuitet i nemndsarbeidet, mens det på den andre siden er behov for fornyelse. Psykologiforbundet mener behovet for fornyelse veier tyngre enn hensynet til kontinuitet og at de foreslåtte endringene kan få vesentlig betydning for helsepersonellnemndas uavhengighet og legitimitet.

Autorisasjonssaker som kommer fra Helsedirektoratet utgjør majoriteten av sakene Statens helsepersonellnemnd har til behandling. Nemnda har syv faste medlemmer, hvorav tre skal være jurister, tre skal ha helsefaglig bakgrunn (lege, psykolog og sykepleier) og ett lekmedlem. Psykologiforbundet bemerker at det er norsk psykologforening som har foreslått psykologmedlemmet i løpet av de siste periodene. Vi mener det er problematisk fordi det norske psykologimiljøet er svært splittet i synet på psykologer med annen enn norsk utdanningsbakgrunn, og norsk psykologforening tilhører en av ytterkantene. Norsk psykologforening har i løpet av de siste periodene foreslått psykologmedlemmer som i fagmiljøet er kjente for å ha svært kontroversielle og proteksjonistiske holdninger til autorisering av utenlandskutdannede psykologer. Psykologforeningen er en fagforening. Den har ikke bare faglige interesser, men også økonomiske interesser.

I november 2019 kunne Minerva avsløre at norsk psykologforening hadde igangsatt en kampanje som tok sikte på å hindre at psykologer utdannet i Ungarn skulle få tilgang til et kompletterende utdanningsprogram som skulle lede til godkjenning i Norge. Kampanjen ble avslørt ved at presidentens e-poster ble lekket og publisert av Minerva. [Minervas artikkel kan leses her](#). Kampanjen besto av en rekke kronikker i mediene som advarte mot godkjenning av psykologene fra Ungarn. En av artiklene som ble skrevet i denne forbindelse ble publisert i [Aftenposten](#) i mars 2018 og var forfattet av nåværende psykologmedlem i nemnda.

Vedkommende har i etterkant av sin deltakelse i kampanjen fått verv som psykologmedlem i statens helsepersonellnemnd og har behandlet autorisasjonssaker som gjelder de samme psykologene fra Ungarn som vedkommende advarte mot i forbindelse med psykologforeningens kampanje. Etter det Psykologiforbundet kjenner til behandler personen enda disse sakene den dag i dag, og det kan derfor se ut som om Helseklage ikke har blitt informert om hens tidligere involvering i disse sakene. Dette ble heller ikke kjent før rettssakene om psykologene fra Ungarn ble gjennomført. Psykologiforbundet er dessuten kjent med at det nevnte medlemmet stadig vekk uttrykker sine meninger om saken på sosiale medier. Det er ikke særlig tillitsvekkende for psykologer som har saken sin til behandling hos Staten helsepersonellnemnd. Disse eksemplene viser hvor viktig det er å sikre nemndmedlemmenes uavhengighet.

Selv om vi mener at norsk psykologforening er lite egnet til å foreslå psykologmedlem til Statens helsepersonellnemnd, er vi enige i at det er begrenset med gode alternativer som sikrer uavhengighet og legitimitet. Begrensningen i adgangen til gjenoppnevning er i dag den eneste sikkerheten vi har i den forbindelse og Psykologiforbundet mener det kan prege nemndas uavhengighet og legitimitet dersom begrensningen fjernes.

Autorisasjonssaker beror ofte på faglige spørsmål. Selv om nemndas vedtak i autorisasjonssaker kan prøves i domstolene, er det begrenset i hvilken grad domstolene kan gå inn i faglige spørsmål. I rettssaker som omhandler autorisasjon som helsepersonell, har staten dessuten en tradisjon for å anmode domstolene å avstå overprøving av rent faglige spørsmål. Konsekvensen er da at nemnda i praksis blir siste rettsinstans for de rent faglige sidene av tvister som oppstår i autorisasjonssaker. Dette underbygger behovet for jevnlig utskifting av nemndsmedlemmer for å sikre uavhengighet og legitimitet i nemndsarbeidet.

Psykologiforbundet

v/ styreleder Sondre Torgrimsen